

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

IČ: 68378092

Sídlo: Letenská 4/123, 118 51 Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2014

Dozorčí radou pracoviště projednána dne 8. 6. 2015

Radou pracoviště schválena dne 11. 6. 2015

Zpracoval: PhDr. Ondřej Dufek

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

<http://www.ujc.cas.cz>

Obsah

I.	Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách	4
a)	Výchozí složení orgánů pracoviště	4
b)	Změny ve složení orgánů	5
c)	Informace o činnosti orgánů.....	5
II.	Informace o změnách zřizovací listiny	6
III.	Hodnocení hlavní činnosti	6
1.	Hlavní vědecká činnost pracoviště	6
a)	Shrnutí vědecké činnosti.....	6
b)	Nejvýznamnější publikace (řazeno abecedně).....	8
c)	Tuzemské vědecké akce	9
d)	Infrastruktura	9
e)	Popularizace	10
f)	Ocenění	10
2.	Spolupráce s vysokými školami	11
3.	Spolupráce s podnikatelskou sférou a jinými subjekty	11
4.	Mezinárodní spolupráce	12
IV.	Hodnocení další a jiné činnosti.....	13
V.	Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce.....	13
VI.	Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj.....	13
VII.	Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště.....	14
VIII.	Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	14
IX.	Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	14
X.	Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím ...	15
	Příloha 1: Vzdělání a vzdělávání pracovníků ústavu.....	16
	Příloha 2: Pedagogická činnost pracovníků ústavu	16
	Příloha 3: Mezinárodní aktivity	17
	Příloha 4: Projekty a granty.....	17
	Příloha 5: Časopisy vydávané nebo spoluvydávané ústavem	20

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště: **doc. RNDr. Karel Oliva, Dr.**

jmenován s účinností od: 1. 6. 2007, v období od 18. 12. 2009 do 30. 9. 2011 pověřen řízením, od 1. 10. 2011 znovu jmenován ředitelem.

Rada pracoviště zvolena dne 26. 1. 2012 ve složení:

předsedkyně: **PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D.**, ÚJČ AV ČR, v. v. i.

místopředsedkyně: **prof. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc.**, ÚJČ AV ČR, v. v. i.

členové: Prof. Dr. Tilman Berger, Universität Tübingen

Mgr. Václav Čermák, Ph.D., SLÚ AV ČR, v. v. i.

PhDr. Alena Černá, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

doc. Dr. Phil. Markus Giger, Univerzita Karlova, Praha

PhDr. Milan Harvalík, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

doc. PhDr. Zdeňka Hladká, Dr., Masarykova univerzita, Brno

PhDr. Milada Homolková, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

PhDr. Ilona Janyšková, CSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Mgr. Petr Kaderka, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Slavomír Ondrejovič, DrSc., JÚLŠ SAV, Bratislava

PhDr. Milena Šipková, CSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Mgr. Luboš Veselý, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Dozorčí rada jmenována dne 1. 5. 2012 ve složení:

předseda: **PhDr. Jiří Beneš**, FLÚ AV ČR, v. v. i.

místopředsedkyně: **PhDr. Helena Karlíková, CSc.**, ÚJČ AV ČR, v. v. i.

členové: prof. PhDr. Eva Hajičová, DrSc., Univerzita Karlova, Praha

doc. RNDr. Vladimír Petkevič, CSc., Univerzita Karlova, Praha

JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D., ÚSP AV ČR, v. v. i.

b) Změny ve složení orgánů

V roce 2014 k žádným změnám ve složení orgánů nedošlo.

c) Informace o činnosti orgánů

Ředitel

Ředitel vykonával úkoly stanovené zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění a v souladu s ostatními právními předpisy. V součinnosti s Radou ÚJČ AV ČR, v. v. i., a s Dozorčí radou ÚJČ AV ČR, v. v. i., se zaměřil na koncepci rozvoje vědecké činnosti ÚJČ AV ČR, v. v. i., a zajištění optimálních organizačních a finančních podmínek pro vědecké bádání.

Rada pracoviště

Rada ÚJČ AV ČR, v. v. i., zasedala 27. 2. 2014, 17. 4. 2014, 29. 5. 2014, 2. 10. 2014 a 18. 12. 2014. Projednala a schválila účetní závěrku za r. 2013, rozpočet ÚJČ na r. 2014 a výroční zprávu o činnosti a hospodaření ÚJČ za r. 2013. Zabývala se vědeckým směřováním oddělení vývoje jazyka, jeho organizační strukturou a obsazením místa vedoucího oddělení. Dále se zajímala o činnost oddělení současné lexikologie a lexikografie. V návaznosti na výsledky kontroly prováděné v ÚJČ kontrolním odborem AV ČR schválila úpravy organizačního řádu ÚJČ. Projednávala návrh nové strategie AV ČR a vzala na vědomí informace o průzkumu interní komunikace v ÚJČ. Projednala návrhy projektů podávaných ke GA ČR a byla seznámena s informacemi o průběhu příprav hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2010–2014. Usnesení ze zasedání Rady ÚJČ AV ČR, v. v. i., jsou uvedena na adrese <http://www.ujc.cas.cz/zakladni-informace/o-ustavu/struktura-ustavu/rada-ustavu-pro-jazyk-cesky.html>.

Dozorčí rada

Dozorčí rada ÚJČ AV ČR, v. v. i., zasedala 21. 5. 2014 a 14. 11. 2014. Projednala bez věcných připomínek výroční zprávu o činnosti ÚJČ za r. 2013, výrok auditora k hospodaření a účetnictví ÚJČ za r. 2013 a vzala na vědomí informaci o rozpočtu a jeho průběžném čerpání v r. 2014 a výhledech financování na r. 2015. Schválila zprávu o činnosti Dozorčí rady ÚJČ za r. 2013 a vyjádřila se k manažerským schopnostem ředitele ve vztahu k ÚJČ. Určila novou auditorskou kancelář pro ověření účetní závěrky ÚJČ za r. 2014 a seznámila se se závěrem kontroly provedené v ÚJČ kontrolním odborem AV ČR a s nápravnými opatřeními přijatými ředitelem ÚJČ k odstranění zjištěných závad. Usnesení ze zasedání Dozorčí rady ÚJČ AV ČR, v. v. i., jsou uvedena na adrese <http://www.ujc.cas.cz/zakladni-informace/o-ustavu/struktura-ustavu/dozorci-rada-ujc.html>.

II. Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2014 nedošlo k žádným změnám zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti

1. Hlavní vědecká činnost pracoviště

a) Shrnutí vědecké činnosti

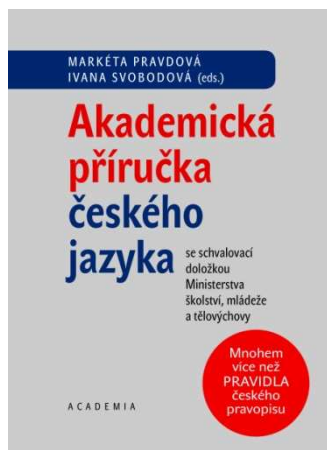
Předmětem hlavní činnosti ÚJČ je především vědecký výzkum českého jazyka v jeho podobách spisovných i nespisovných, psaných i mluvených, a to v pohledu synchronním i diachronním, a rovněž výzkum postavení češtiny v kontextu dalších jazyků. Vědecká činnost je soustředěna jednak do ústavních úkolů jednotlivých oddělení, jednak do grantových projektů.

Mezi rozsáhlejší centra výzkumu patří projekt [LINDAT/CLARIN – Vybudování a provoz českého uzlu pan-evropské infrastruktury pro výzkum](#), financovaném ze zdrojů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy určených na podporu velkých infrastruktur. V rámci programu aplikovaného výzkumu a vývoje Národní a kulturní identita (NAKI), financovaného Ministerstvem kultury, ÚJČ řeší projekt [Nová cesta k modernímu jednojazyčnému výkladovému slovníku současné češtiny](#) a spolupracuje na projektu [Informační technologie ve službách jazykového kulturního bohatství \(IT JAKUB\)](#). S využitím finanční podpory ze Strukturálních fondů EU v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost byla realizována a dokončena spolupráce na projektu Masarykovy univerzity [Síť expertních pracovišť k zajištění inkluze v terciárním vzdělávání \(ExpIn\)](#). Nadále se rozvíjí činnost ve dvou dlouhodobých projektech: [Slovanském jazykovém atlasu](#) a [Evropském jazykovém atlasu](#). Kromě toho v r. 2014 pracovníci ÚJČ řešili 13 grantových projektů GA ČR, z toho jedno centrum excelence – jeden grant byl k 1. 1. 2014 nově získán, tři projekty k 31. 12. 2014 úspěšně dokončeny.

V rámci diachronního výzkumu pokračují práce na [Etymologickém slovníku jazyka staroslověnského](#), jediném etymologickém slovníku tohoto nejstaršího slovanského spisovného jazyka na světě. V roce 2014 vyšel 17. sešit zpracovávající hesla *trъbuchъ* až *větъ*. Slovník zasazuje staroslověnskou slovní zásobu do rámce všech slovanských jazyků, vysvětluje spolu s

pojmenováním i materiální a kulturní realie starých Slovanů. Jednotlivá hesla obsahují vedle podrobného etymologického výkladu gramatickou charakteristiku, deriváty heslového slova, naznačují slovtvorný a významový vývoj. V rámci [Vokabuláře webového](#) bylo zveřejněno 33 elektronických edicí dosud nevydaných významných staročeských a středněčeských literárních památek, mj. edice staročeských rukopisů tzv. pekelného románu *Solfernus*, glosovaného Nového zákona Klementinského, *Zrcadla člověčieho spasenie* či edice starých tisků *Spisu o nemocech morních* Jana Černého a *Koňského lékařství* mistra Albranta. Pokračuje zpracovávání staročeského lexika v [Elektronickém slovníku staré češtiny](#), rozvíjí se i [Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny](#).

Léta zkušeností s jazykovým poradenstvím a s tvorbou Internetové jazykové příručky zúročili pracovníci oddělení jazykové kultury v **Akademické příručce českého jazyka**, reagující na aktuální jazykové potřeby uživatelů češtiny. Dílo je cenné mimo jiné tím, že řeší rozpory mezi dosavadními kodifikačními příručkami a věnuje se i oblastem dosud nezpracovaným, např. grafické úpravě písemností. Kniha získala schvalovací doložku MŠMT. Ještě v roce svého vydání se dočkala několika dotisků a s patnácti tisíci prodaných výtisků obdržela Cenu nakladatelství Academia za nejprodávanější knihu roku 2014. Oddělení gramatiky dokončovalo rukopis 1. svazku **Velké akademické gramatiky spisovné češtiny**, rozsáhlého díla s cílem

komplexně popsat mluvnickou stavbu českého jazyka s využitím moderních metod korpusové lingvistiky. Mimo tuto ústřední činnost se prováděly i speciálnější analýzy, např. aspektologické.

V oblasti stylistiky a textové lingvistiky se rozvíjí teorie stylu, žánru a diskurzu. Pozornost je věnována vztahu psanosti a mluvenosti, a to jak na rovině mediální (především s ohledem na sémiotickou multimodálnost), tak na rovině konceptuální (především s ohledem na stylizaci promluvy). I nadále se pracovalo na multimedialním korpusu mluvené češtiny DIALOG. Pro připravovaný nový výkladový slovník současné češtiny (pod pracovním názvem **Akademický slovník současné češtiny**, s předpokládaným počtem 120–150 tisíc lexikálních jednotek) byl navržen systém stylistických kvalifikátorů jazykových prostředků. Ze slovníku bylo k závěru roku 2014 hotovo přes 14,5 tisíce jednoslovných hesel / heslářových položek, v základním zpracování jsou tedy hotova hesla písmen A, B, C a téměř všechna hesla písmen Č a D. Vedle základního zpracování probíhaly sjednocující redakční práce.

Onomastický výzkum pokračuje zpracováváním hesel **Slovníku pomístních jmen v Čechách** a jejich zveřejňováním v internetové aplikaci. Paralelně pokračují práce na **Slovníku pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku**, který je od roku 2014 také postupně zpřístupňován veřejnosti na internetu. Oba projekty zpracovávají jména pozemků, terénních útvarů, vod, cest a dalších nesídelních objektů. Tato jména byla shromážděna v letech 1963–1986 a představují unikátní jazykový materiál, který má neocenitelný význam nejen pro výzkum českého jazyka a jeho pojmenovacích schopností, ale který slouží též jako pramen poznání pro jiné vědní disciplíny (archeologie, historie, etnografie, přírodní vědy aj.). V oblasti dialektologie probíhají intenzivní práce na **Slovníku nářečí českého jazyka**, který přispěje k poznání vztahu spisovných a nespisovných útvarů češtiny, k postižení dynamiky lexikálního systému a jejich vnějších a vnitřních stimulů. Výrazně pokročil i projekt aktualizované a opravené **elektronické verze Českého jazykového atlasu**, souboru map a komentářů, který postihuje územní rozrůznění českého národního jazyka – v roce 2014 byl na internetu zveřejněn 3. a 4. díl.

Nejširší veřejnosti jsou kromě již zavedené činnosti jazykověporadenské určeny i znalecké posudky týkající se osobních jmen. ÚJČ má pravomoc vystavovat znalecké posudky pro ověřování podob jmen a příjmení z hlediska zákonných ustanovení usměrňujících jejich zápis do osobních dokladů. Tato činnost se setkává u veřejnosti s velkým zájmem.

b) Nejvýznamnější publikace (řazeno abecedně)

Akademická příručka českého jazyka. Eds. Markéta Pravdová, Ivana Svobodová. Praha: Academia, 2014. 536 s. ISBN 978-80-200-2327-8.

Auer, Peter: *Jazyková interakce*. Z německého originálu přeložili a do českého kontextu adaptovali pod vedením Jiřího Nekvapila Petr Kaderka, Marek Nekula, Vít Dovalil, Ivo Vasiljev a Marián Sloboda. Doslov Petr Kaderka a Jiří Nekvapil. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2014. 312 s. (Sociolingvistická edice: Jazyk, společnost, interakce, sv. 2.) ISBN 978-80-7422-268-9.

Boček, Vít: *Praslovanština a jazykový kontakt*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2014. 432 s. (Studia etymologica Brunensia : 17.) ISBN 978-80-7422-272-6.

Český jazykový atlas 3 [online]. Brno: ÚJČ AV ČR – dialektologické odd., 2014. <<http://cja.ujc.cas.cz/cja.html>>. ISBN 978-80-86496-80-1.

Český jazykový atlas 4 [online]. Brno: ÚJČ AV ČR – dialektologické odd., 2014. <<http://cja.ujc.cas.cz/cja.html>>. ISBN 978-80-86496-81-8.

Čornej, Petr: *Reforma a revoluce; Praha – hlava království; Království dvojího lidu*. In: *Husitské století*. Eds. Pavlína Cermanová, Robert Novotný, Pavel Soukup. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2014. s. 11–52, 108–130, 549–587. ISBN 978-80-7422-277-1.

Elektronické edice staročeských a středněčeských textů [online]. Praha: ÚJČ AV ČR – odd. vývoje jazyka, 2014. <<http://vokabular.ujc.cas.cz/modules/edicni/>>.

Etymologický slovník jazyka staroslověnského 17. Hl. red. Ilona Janyšková. Brno: Tribun EU, 2014. S. 995-1058. ISBN 978-80-263-0843-0.

Lozan, Petr – Pravdová, Markéta: *ČSN 01 6910 Úprava dokumentů zpracovaných textovými procesory*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2014. 76 s.

Slovník pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku [online]. Brno: ÚJČ AV ČR – dialektologické odd., 2014. <<http://spjms.ujc.cas.cz>>.

Sophia Slavica. Sborník prací věnovaných PhDr. Žofii Šarapatkové k osmdesátým narozeninám. Eds. Vít Boček, Bohumil Vykypěl. Brno: Tribun EU, 2014. 80 s. ISBN 978-80-263-0734-1

Stránský, Josef: *Strašidla a čarování v Krkonoších*. Ed. Jarmila Bachmannová. Liberec: Bor, 2014. 112 s. ISBN 978-80-87607-33-6.

Štěpánková, Barbora: *Aktualizátory ve výstavbě textu, zejména z pohledu aktuálního členění*. Praha: Ústav formální a aplikované lingvistiky MFF UK, 2014. 149 s. ISBN 978-80-904571-6-4.

Veselý, Luboš: *Gramatické studie I. Příspěvky k české aspektologii*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 112 s. ISBN 978-80-244-4280-8.

Wierzbicka, Anna: *Sémantika: elementární a univerzální sémantické jednotky*. Překlad a doslov Martin Beneš. Praha: Karolinum, 2014. 550 s. ISBN 978-80-246-2289-7.

Úplný seznam odborné produkce pracovníků ÚJČ je dostupný v databázi ASEP (<http://www.lib.cas.cz/cs/asep>).

c) Tuzemské vědecké akce

Oddělení vývoje jazyka uspořádalo ve dnech 3.–5. 12. workshop zaměřený především na problematiku diachronního lingvistického bádání [Diachronní setkání Týnec](#). Na akci vystoupilo celkem 22 badatelů z ÚJČ, Filozofické fakulty UK v Praze a Filozofické OU v Ostravě.

Kromě toho pracovníci ÚJČ přednášejí v Jazykovědném sdružení ČR a v Kruhu přátel českého jazyka, podílejí se na nejrůznějších workshopech a seminářích.

d) Infrastruktura

[Knihovna ÚJČ](#) se specializuje na lingvistickou a bohemistickou literaturu, výběrově obsahuje také publikace z příbuzných oborů (z literární vědy, historie apod.). Ve svém fondu má asi 55 tisíc svazků a 140 titulů aktuálně odebíraných domácích i zahraničních časopisů; roční přírůstek činí zhruba 600 titulů. Knihovní fond a další, např. rešeršní služby jsou k dispozici nejen pracovníkům akademických ústavů a studentům, ale i veřejnosti.

Velkou pozornost věnuje ÚJČ budování a zpřístupňování nejrůznějších [internetových zdrojů](#) informací o češtině a obecněji komunikaci. Na webu ÚJČ jsou veřejnosti k dispozici online prohledávatelné starší výkladové slovníky češtiny – velký Příruční slovník jazyka českého a střední Slovník spisovného jazyka českého. Postupně se zpřístupňuje i elektronická verze Českého jazykového atlasu. Dva velké projekty, Lexiko a Vokabulář webový, sdružují zveřejňování elektronických verzí existujících knižních děl a tvorbu svébytných webových aplikací. První z nich kromě zmiňovaných výkladových slovníků integruje i databázi heslářů dalších sedmi zdrojů (např. Slovesa pro praxi, Slovník vazeb, Nová slova v češtině 1 a 2, ...). Druhý jmenovaný představuje unikátní soubor pramenů k vývoji češtiny – od textů staro- a středněčeských literárních památek přes digitalizované historické mluvnice a jazykové příručky až k široké paletě lexikografických zdrojů. Zcela samostatné projekty jsou pak vznikající Slovník pomístních jmen v Čechách a Slovník pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku, multimediální korpus DIALOG nebo Internetová jazyková příručka; vše viz též část 1a). Na webu ÚJČ je rovněž zveřejněn elektronický archiv časopisů Naše řeč a Slovo a slovesnost.

ÚJČ vydává [tři recenzované časopisy](#) – Acta onomastica, Korpus – gramatiku – axiologii a Naši řeč – a [jeden impaktovaný](#) – Slovo a slovesnost. Jednotlivé časopisy jsou citovány v různých mezinárodních databázích, např. Arts and Humanities Citation Index (Thomson Reuters), Social Sciences Citation Index (Thomson Reuters), Journal Citation Reports / Social Sciences Edition (Thomson Reuters), Scopus (Elsevier), Central and Eastern European Academic Source (EBSCO), Linguistic Bibliography / Bibliographie Linguistique (Brill), MLA International Bibliography (Modern Language Association of America), The Year's Work in Modern Language Studies (Modern Humanities Research Association), Central European Journal of Social Sciences and Humanities (Academy of Sciences of the Czech Republic, Hungarian Academy of Sciences, Polish Academy of Sciences and Slovak Academy of Sciences), Bibliografia Językoznawstwa Slawistycznego (Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk i Towarzystwo Naukowe Warszawskie) a Bibliografie české lingvistiky (Ústav pro jazyk český AV ČR). Více viz přílohu 5.

e) Popularizace

Nejvýznamnější popularizační aktivitou ÚJČ, která je již léta využívána veřejností, je služba [jazykové poradny](#). Pracovníci oddělení jazykové kultury odpovídají přibližně na čtyřicet telefonických dotazů denně, za rok 2014 navíc vyřídili více než padesát písemných žádostí o placenou jazykovou expertizu. Doplňkově se na poradenské činnosti podílejí také ostatní oddělení. Účinnou pomůckou při jazykovém poradenství, vzdělávání a výuce češtiny je [Internetová jazyková příručka](#), která zaznamenala za šest let provozu (2009–2014) přes 45 milionů přístupů (průměrně 31 tisíc denně) a je nejnavštěvovanější webovou stránkou Akademie věd ČR. V roce 2014 byla slovníková část internetové příručky rozšířena o více než 20 000 hesel (z 60 000 na nyní 82 000).

Internetová jazyková příručka

Hlavní stránka
O příručce
Nápověda
Mobilní verze
Návštěvnost
English version

Související odkazy:
Jazyková poradna
Zajímavé dotazy

Slovníková část
Hledání konkrétního slova nebo tvaru slova.
 Hledej

Výkladová část
Vyhledávání v obecných výkladech o jazykových jevech.
 Hledej

Zobrazit všechny položky kapitoly
+ Pravopis
+ Pravopis – interpunkce
+ Pravopis – velká písmena
+ Tvaroslovi – podstatná jména
+ Skloňování obecných jmen
+ Skloňování osobních jmen
+ Skloňování zeměpisných jmen a názvů institucí
+ Tvaroslovi – přídavná jména
+ Tvaroslovi – slovesa
+ Větná stavba
+ Slovoztvorb
+ Slovoztvorb – přechylování
+ Morfematika
+ Zkratky, značky, čísla a číselky
+ Dopisy a grafická úprava písemnosti
+ Příručka Pravidla českého pravopisu a lingvistické pojmy

Již po mnoho ročníků je ÚJČ spoluorganizátorem [Olympiády v českém jazyce](#), určené studentům základních a středních škol. Pracovníci ÚJČ se podílejí na přípravě soutěžních úkolů i na hodnocení jejich vypracování, a to jak během školního roku (ve školních, okresních a krajských kolech), tak při závěrečném finálovém týdenním soustředění. Od roku 2013 je ÚJČ také odborným garantem mezinárodní studentské řečnické soutěže [Young Demosthenes](#).

Pracovníci se významně podílejí na [popularizaci češtiny v médiích](#) – v novinách, časopisech, na internetu a také v televizních a rozhlasových pořadech (např. Česká televize, Český rozhlas, deníky

MF Dnes, Lidové noviny a jejich internetové verze a další), ať už v podobě jednotlivých autorských příspěvků či vyjádření pro novináře, anebo jako rozsáhlejší celek, např. série mimořádných příloh *Nová čeština* v MF Dnes (únor–duben a září 2014). K aktivitám s dlouholetou tradicí patří pravidelné jazykové koutky (např. pro Týdeník Rozhlas a Literární noviny) a jiné příspěvky informující o současné i staré češtině.

Na přání nejrůznějších institucí se pořádají [přednášky a školení zaměstnanců](#) – např. pro Ministerstvo financí, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo obrany, Český statistický úřad, Nejvyšší kontrolní úřad, Úřad průmyslového vlastnictví, Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, Grantovou agenturu ČR, Justiční akademii, Jednotu tlumočnicků a překladatelů aj. Pracovníci ÚJČ pravidelně provádějí školení v rámci Kurzů základů vědecké práce pro doktorandy na AV ČR a v rámci projektu *Otevřená věda* organizují Školu českého jazyka a literatury pro pedagogy. U příležitosti dne otevřených dveří ÚJČ tradičně nabízí veřejnosti seznámení se svou činností a pořádá přednášky v rámci Týdne vědy a techniky. Kabinet studia jazyků ÚJČ je testovacím centrem iBT TOEFL a registračním centrem pro přípravu ke cambridgeským zkouškám.

f) Ocenění

V roce 2014 byli vědeckou komunitou oceněni tři pracovníci ÚJČ. Dr. Aleš Bičan obdržel z rukou předsedy AV ČR prof. Jiřího Drahoše [prémii O. Wichterleho](#) pro vynikající mladé vědecké pracovníky. Dr. Kateřině Volekové byla udělena [Cena Josefa Hlávky pro nejlepší studenty a absolventy](#) za disertační práci *Česká lexikografie 15. století*. Dr. Markétě Pravdové byla udělena [čestná medaile Vojtěcha Náprstka](#) za zásluhy v popularizaci vědy.

2. Spolupráce s vysokými školami

Pracovníci ÚJČ se podílejí na výuce na řadě fakult vysokých škol v České republice (FF UK Praha, FSV UK Praha, KTF UK Praha, FF MU Brno, FF UP Olomouc, PedF ZČU Plzeň aj.) i v zahraničí (Universitát Wien), na několika vysokých školách jsou členy oborových rad pro doktorské studium, přijímacích komisí a vědeckých rad. Za oba semestry roku 2014 pracovníci ÚJČ odučili celkem 2 035 hodin, kromě toho vedli bakalářské, magisterské a doktorské práce a vypracovávali nejrůznější posudky.

Spolupráce s vysokými školami se realizovala též četnými dalšími projekty, např. projektem LINDAT/CLARIN – Vybudování a provoz českého uzlu pan-evropské infrastruktury pro výzkum (LM2010013) společně s MFF UK Praha, MU Brno a ZČU Plzeň. Byla završena spolupráce v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost: s Masarykovou univerzitou projekty Mezi bohemistikou a informatikou. Inovace vysokoškolské výuky češtiny v kontextu počítačového zpracování jazyka a Síť expertních pracovišť k zajištění inkluze v terciárním vzdělávání. V rámci projektu NAKI Informační technologie ve službách jazykového kulturního dědictví spolupracuje ÚJČ s Fakultou elektrotechnickou Českého vysokého učení technického a v rámci centra excellence s Katolickou teologickou fakultou Karlovy univerzity.

3. Spolupráce s podnikatelskou sférou a jinými subjekty

Spolupráce s dalšími subjekty probíhá především formou expertní činnosti – pro nejrůznější instituce se v ÚJČ vypracovávají **vědecké posudky a expertizy**, např. posudky na učebnice češtiny pro střední školy, posudky překladů i původních rukopisů monografií pro různá nakladatelství, expertní šetření pro státní orgány a advokátní kanceláře, posudky návrhů grantových projektů pro různé agentury apod. ÚJČ je rovněž zpracovatelem normy ČSN 01 6910 Úprava dokumentů zpracovaných textovými procesory pro Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Smluvní spolupráce probíhá také s Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT), jednak na úrovni přípravy a revize textů a testových úloh, jednak na úrovni členství ve validační komisi pro státní maturitní zkoušku ze zkušebního oboru Český jazyk a literatura a Český jazyk a literatura pro neslyšící.

S Fakultou humanitních studií UK v Praze spolupracuje ÚJČ na programu Uniprep, kurzu připravujícím mluvčí slovanských jazyků na univerzitní studium v českém jazyce. Pracovníci ÚJČ jsou zapojeni do programu Posilování odborných a jazykových kompetencí, a to jako lektori a členové zkušebních komisí, kteří ověřují úroveň zvládnutí češtiny vyžadovanou pro udělení certifikátu ÚJČ.

Pracovníci ÚJČ se zapojili do monitorovacích sítí prováděním analýz jazyka vybraných pořadů České televize (hodnocení probíhá od roku 2006, výsledky hodnocení jsou zveřejňovány na <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/analyza-a-hodnoceni-jazykove-urovne-vybranych-poradu/>). Na základě smluv o poskytování služeb pracovníci ÚJČ spolupracují s Českým rozhlasem a s Českou tiskovou kancelář, a to formou pravidelné konzultační činnosti, workshopů s tvůrci pořadů, redaktory a zpravodaji.

4. Mezinárodní spolupráce

V roce 2014 ÚJČ pořádal dvě významné akce s mezinárodní účastí. Ve dnech 9.–11. 9. se uskutečnilo (mj. pod záštitou AV ČR prof. Jiřího Drahoše) Etymologické symposium / Etymological symposium Brno 2014, kterého se účastnilo 52 vědců z celkem čtrnácti evropských zemí. Ve dnech 22.–23. 3. ÚJČ spolupřádal (ve spolupráci s Ústavem obecné lingvistiky FF UK v Praze) konferenci Angličtina v ekonomických kontextech: sociální interakce a jazyková politika / English in business and commerce: Interactions and policies, na níž prezentovalo své výzkumy 33 badatelů, z toho 28 zahraničních. Dr. Milan Harvalík byl zvolen prezidentem International Council of Onomastic Sciences.

Pokračuje spolupráce v přispívání do mezinárodních bibliografických databází zaměřených na lingvistiku. ÚJČ spolupracuje v rámci dvoustranných dohod s celkem devíti zahraničními pracovišti, např. z Velké Británie, USA, Nizozemska, Ruska, Polska aj.

Z významných zahraničních vědců navštívili ÚJČ např.:

Prof. Jelena L. Berezovič, Ural'skij federal'nyj universitet, Jekatěrinburg, Rusko

Prof. Dr. Tilman Berger, Slavisches Seminar der Universität Tübingen, Německo

Dr. Inge Bily, Sächsische Akademie der Wissenschaften zu Leipzig, Německo

Dr. Marta Bjeletić, Institut za srpski jezik SANU, Bělehrad, Srbsko

Dr. Kinga Csengery, MTA Nyelvtudományi intézet, Budapešť, Maďarsko

Dr. Hristina Dejkova, Institut za bǎlgarski ezik BAN, Sofie, Bulharsko

Prof. François Esvan, Università degli Studi di Napoli L'Orientale, Neapol, Itálie

Prof. Metka Furlan, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša SAZU, Lublaň, Slovinsko

Prof. Jasmina Grković-Major, Filozofski fakultet UNS, Novi Sad, Srbsko

Dr. hab. Mariola Jakubowicz, Instytut slawistyki PAN, Krakov, Polsko

Prof. Svetla Koeva, Institut za bǎlgarski ezik BAN, Sofie, Bulharsko

Dr. Ljubov' V. Kurkina, Institut ruskogo jazyka im. V. V. Vinogradova RAN, Moskva, Rusko

Prof. Aleksandar Loma, Filozofski fakultet UB, Bělehrad, Srbsko

Prof. Sergej A. Myznikov, Institut lingvističeskich issledovanij RAN, Moskva, Rusko

Prof. Galina P. Neščimenko, Institut slavjanoveděnija RAN, Moskva, Rusko

Prof. Svetlana M. Tolstaja, Institut slavjanoveděnija RAN, Moskva, Rusko

Dr. Žanna Ž. Varbot, Institut ruskogo jazyka im. V. V. Vinogradova RAN, Moskva, Rusko

Univ.-Prof. Dr. Josef Vintr, Institut für Slawistik Universität Wien, Vídeň, Rakousko

IV. Hodnocení další a jiné činnosti

Předmětem jiné činnosti je výuka českého jazyka i cizích jazyků, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek pro subjekty mimo AV ČR. Pro internetovou zkoušku z angličtiny funguje testovací centrum iBT TOEFL a ÚJČ je registračním centrem pro přípravu ke cambridgeským zkouškám.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

V době od 25. 2. 2014 do 4. 4. 2014 proběhla v ÚJČ kontrola hospodaření za rok 2013 kontrolním odborem KAV. Ukončena byla zápisem o projednání výsledků kontroly ze dne 30. 5. 2014 s termínem pro odstranění nedostatků 15. 8. 2014. Byly shledány nedostatky v účetnictví a v postupech dle Pracovního řádu. Pro odstranění nedostatků byl vydán Příklad ředitele 2/2014. Na jeho základě prošel Pracovní řád důkladnou revizí a byl v šesti kapitolách změněn, stejně tak i některé formuláře. Nedostatky v účetnictví, na něž upozornila kontrola, byly vypořádány a opraveny.

Kontrola účetnictví za rok 2014 byla provedena firmou AUDICO, s. r. o. Audit z 15. 2. 2015 potvrdil správnost účetnictví a neshledal žádnou závadu. Zpráva auditora byla projednána Radou ÚJČ na 43. zasedání dne 16. 4. 2015.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Největším problémem ve financování činnosti ÚJČ AV ČR, v. v. i., zůstávají stále provozní náklady. ÚJČ nemá vlastní budovu a jeho činnost probíhá ve čtyřech objektech jiných vlastníků. V praxi to znamená, že ÚJČ spolufinancuje provoz čtyřem pracovištím AV ČR. Tyto náklady přitom nemůže ÚJČ ovlivnit – zejména se jedná o zabezpečení objektů, které je ve dvou případech zajištěno dodavatelsky, a vedení ÚJČ nemělo možnost být přítomno u sjednávání podmínek. Kontrola výše dalších nákladů je navíc často problematická.

Od roku 2013 došlo v tomto směru ke zlepšení podmínek pro studium jazyků v rámci kabinetu studia jazyků ÚJČ. Pracoviště se přestěhovalo z budovy ÚČL AV ČR, v. v. i., z ul. Na Florenci do budovy v Hyberské ul. 8/1000, která je ve správě SSČ AV ČR, v. v. i., a jedná se o potenciálním převedení do vlastnictví ÚJČ. V červnu 2014 navštívili budovu vedoucí oddělení ÚJČ. Nadále se jedná o tom, nakolik je reálný dlouhodobý záměr využívání budovy Ústavem pro jazyk český, Orientálním ústavem a Psychologickým ústavem.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

Vědecká činnost pracoviště se bude nadále vyvíjet především v intencích ústavních úkolů jednotlivých oddělení a početných grantových projektů (viz příloha 4).

Seznam ústavních úkolů (a jejich vedoucích):

Teorie a praxe jazykové kultury včetně jazykového poradenství (PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., MBA)

Lingvistika textu a diskurzu, stylistika psané a mluvené češtiny (Mgr. Petr Kaderka, Ph.D.)

Staročeská lexikografie a textologie (Mgr. Markéta Pytlíková, Ph.D.)

Lexikografie a lexikologie (PhDr. Pavla Kochová)

Mluvnice současné češtiny (doc. PhDr. František Štícha, CSc.)

Etymologický slovník jazyka staroslověnského (PhDr. Helena Karlíková, CSc.)

Slovník nářečí českého jazyka (PhDr. Milena Šipková, CSc.)

Výzkum vlastních jmen (PhDr. Milan Harvalík, Ph.D.)

Bibliografie a knihovnické služby (PhDr. Jana Papcunová)

Studium a výuka jazyků (PhDr. Eva Škarková)

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Z charakteru činnosti ÚJČ AV ČR, v. v. i., vyplývá, že v této oblasti nemůže provádět žádné zásadní aktivity. Přesto se na ochraně životního prostředí podílí alespoň tříděním odpadu.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

V roce 2014 nastoupilo do ÚJČ AV ČR, v. v. i., 18 zaměstnanců a pracovní poměr ukončilo 9 zaměstnanců. Dohody o pracovní činnosti byly uzavřeny s 5 zaměstnanci, dohod o provedení práce bylo uzavřeno 268.

Věková struktura zaměstnanců výzkumu v roce 2014:

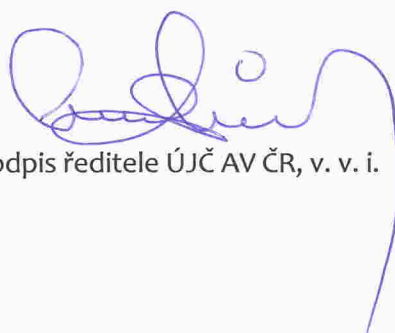
vedoucí vědečtí pracovníci a vědečtí pracovníci	33	doktorandi	25
do 30 let	0	do 30 let	11
31–40 let	7	31–40 let	8
41–50 let	6	41–50 let	4
51–60 let	11	51–60 let	1
nad 60 let	9	nad 60 let	1
vědečtí asistenti	15	odborní pracovníci výzkumu a vývoje	13
do 30 let	0	do 30 let	1
31–40 let	9	31–40 let	4
41–50 let	6	41–50 let	4
51–60 let	0	51–60 let	3
nad 60 let	0	nad 60 let	1

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

- a) počet vydaných žádostí o informace: 0
počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 0
- b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
- c) popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: **žádné soudní řízení neprobíhalo**
- d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: 0
- e) počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 0
- f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: **nejsou**

razítko

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v. v. i.
Letenská 4, 118 51 Praha 1

podpis ředitele ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu.

Příloha 1: Vzdělání a vzdělávání pracovníků ústavu

Akademicko-vědecké a vědecko-pedagogické tituly pracovníků ústavu

	akademicko-vědecké tituly		vědecko-pedagogické tituly	
	CSc./Ph.D.	DrSc./DSc.	docent	profesor
počet k 31. 12. 2014	50	2	5	2
z toho uděleno v roce 2014	3	0	0	0

Forma vědeckého vzdělávání

	absolventi v r. 2014	doktorandi k 31. 12. 2014	nově přijatí v r. 2014
doktorandi v prezenční formě studia	0	11	0
doktorandi v kombinované a distanční formě studia	4	33	3
celkem	4	44	3

Příloha 2: Pedagogická činnost pracovníků ústavu

	letní semestr 2013/2014			zimní semestr 2014/2015		
	přednášky	semináře	cvičení	přednášky	semináře	cvičení
počet semestrálních cyklů v bakalářských programech	7	18	4	6	17	2
počet semestrálních cyklů v magisterských programech	12	6	0	8	12	0

	letní semestr 2013/2014			zimní semestr 2014/2015		
	Bc.	Mgr.	Ph.D.	Bc.	Mgr.	Ph.D.
celkový počet odpřednášených hodin na VŠ	604	389	54	478	480	30
počet pracovníků ústavu působících na VŠ	22	15	7	22	19	10

Příloha 3: Mezinárodní aktivity

Konference (spolu)pořádané ústavem s účastí zahraničních vědců	2
Zahraníční cesty vědeckých pracovníků ústavu	62
z toho mimo rámec dvoustranných dohod AV ČR	55
Aktivní účasti pracovníků ústavu na mezinárodních konferencích	81
Přednášky přednesené na těchto konferencích	75
z toho zvané přednášky	16
Postery	4
Přednášející na zahraničních univerzitách	5
Členství v redakčních radách mezinárodních časopisů	24
Členství v orgánech mezinárodních vědeckých vládních a nevládních organizací	20
Přednášky zahraničních hostů v ústavu	29

Příloha 4: Projekty a granty

Grantová agentura ČR

Jazyk tradičního vinohradnictví a vinařství ve středoevropském areálu: etymologie a areálová lingvistika, řešitelka Mgr. Jana Villnow Komárková, Ph.D., doba řešení: 2014–2016

Etymologický slovník jazyka staroslověnského: završení generačního projektu, řešitel: PhDr. Helena Karlíková, CSc., doba řešení: 2013–2017

Slovník afixů užívaných v češtině, řešitel: PhDr. Josef Šimandl, Ph.D., doba řešení 2013–2016

Problémy ve fonologii slova v češtině, řešitel: PhDr. Aleš Bičan, Ph.D., doba řešení: 2013–2015

Výslovnost neintegrovaného lexika v češtině, řešitel: Mgr. Martin Havlík, Ph.D., doba řešení: 2013–2015

Kulturní kódy a jejich proměny v husitském období (centrum excelence), řešitel: prof. PhDr. František Šmahel, DrSc., Centrum mediévistických studií, spoluřešitelka za ÚJČ: PhDr. Alena Černá, Ph.D., doba řešení: 2012–2018

Nářeční slovník z Podkrkonoší, řešitelka: PhDr. Jarmila Bachmannová, CSc., doba řešení: 2012–2014

Pomístní jména v Čechách z pohledu slovotvorného, řešitel: PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D., doba řešení: 2012–2014

Stylistika mluvené a psané češtiny, řešitelka: prof. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc., doba řešení: 2012–2014

Slovník nářečí českého jazyka, řešitelka: PhDr. Stanislava Kloferová, CSc., doba řešení: 2011–2015

Konfrontační popis současného slovenského a českého lexika (systémové vztahy a komunikační koexistence), řešitelka: doc. PhDr. Mira Nábělková, CSc., doba řešení: 2011–2014

Slovní zásoba staré češtiny a její lexikografické zpracování, řešitelka: PhDr. Miloslava Vajdlová, doba řešení: 2010–2014

Výzkum historické češtiny (na základě nových materiálovýchází), řešitelka: PhDr. Alena Černá, Ph.D., doba řešení: 2010–2014

Ministerstvo kultury – program NAKI

Nová cesta k modernímu jednojazyčnému výkladovému slovníku současné češtiny, řešitelka: PhDr. Pavla Kochová, doba řešení: 2013–2016

Informační technologie ve službách jazykového kulturního bohatství (IT JAKUB), řešitel-koordinátor: Ing. Martin Klíma, Ph.D., Fakulta elektrotechnická ČVUT, řešitelka za ÚJČ: PhDr. Alena Černá, Ph.D., doba řešení: 2012–2015

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Projekt LINDAT-CLARIN, řešitel: prof. RNDr. Jan Hajič, Dr., Matematicko-fyzikální fakulta UK, spoluřešitel za ÚJČ: doc. RNDr. Karel Oliva, Dr., doba řešení: 2010–2015

Evropský sociální fond EU

Síť expertních pracovišť k zajištění inkluze v terciárním vzdělávání (Expln), řešitel: PhDr. Petr Peňáz, Masarykova univerzita, spoluřešitel za ÚJČ: doc. RNDr. Karel Oliva, Dr., doba řešení: 2012–2014

Mezinárodní výzkumné projekty

Automatické rozpoznání jmen v bulharštině a češtině, spolupracující instituce: Institut za bálgarski ezik BAN, koordinátor za ÚJČ: doc. RNDr. Karel Oliva, Dr., doba řešení: 2014–2016

Etymologie a sémantika slovanské slovní zásoby, spolupracující instituce: Ústav jazykovědy O. O. Potebního NAVU, koordinátor za ÚJČ: PhDr. Pavla Valčáková, CSc., doba řešení: 2014–2016

Komputační lexikologie a výzkum dialogu, spolupracující instituce: MTA Nyelvtudományi intézet, koordinátor za ÚJČ: RNDr. Jan Králík, CSc., doba řešení: 2013–2015

Bibliografie slovanské lingvistiky, spolupracující instituce: Instytut slawistyki PAN, koordinátorka za ÚJČ: PhDr. Jana Papcunová, doba řešení: 2012–2014

Diskurz – jeho různé formy v životě společnosti a v literatuře, spolupracující instituce: Instytut badań literackich PAN, koordinátorka za ÚJČ: prof. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc., doba řešení: 2012–2014

Evropský jazykový atlas, spolupracující instituce: Instytut języka polskiego PAN, koordinátorka za ÚJČ: PhDr. Milena Šipková, CSc., doba řešení: 2012–2014

Jazyková politika, jazyková situace, jazykový management, spolupracující instituce: Institut slavjanoveděnja RAN, koordinátorka za ÚJČ: Mgr. Lucie Jílková, Ph.D., doba řešení: 2012–2014

Optimalizace morfologických údajů ve výkladovém slovníku, spolupracující instituce: Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, koordinátorka za ÚJČ: Mgr. Zdeňka Opavská, doba řešení: 2012–2014

Slovanská etymologie, spolupracující instituce: Institut ruského jazyka im. V. V. Vinogradova RAN, koordinátorka za ÚJČ: PhDr. Helena Karlíková, CSc., doba řešení: 2012–2014

Slovanský jazykový atlas, spolupracující instituce: Instytut języka polskiego PAN, koordinátorka za ÚJČ: PhDr. Martina Ireinová, Ph.D., doba řešení: 2012–2014

Specifika lexika a slovtvorby slovanských jazyků na počátku XXI. století, spolupracující instituce: Instytut slawistyki PAN, koordinátorka za ÚJČ: Mgr. Zdeňka Opavská, doba řešení: 2012–2014

Výzkum sémantických paralel v slovanských jazycích, spolupracující instituce: Instytut slawistyki PAN, koordinátorka za ÚJČ: PhDr. Helena Karlíková, CSc., doba řešení: 2012–2014

Příloha 5: Časopisy vydávané nebo spoluvydávané ústavem

Acta onomastica (<http://www.ujc.cas.cz/casopisy/acta-onomastica/>)

Acta onomastica (1960–1982 Zpravodaj Místopisné komise ČSAV, 1983–1992 Onomastický zpravodaj ČSAV, 1993–1994 Onomastický zpravodaj) je jediným onomastickým časopisem v České republice, je vysoce ceněný jak domácími, tak zahraničními vědci. Byl založen v r. 1960 V. Šmilauerem a J. Svobodou. Od samého počátku je toto periodikum recenzovaným odborným časopisem. Původně vycházelo pět čísel ročně, v současné době vychází jedenkrát ročně. Má rozsáhlou síť domácích přispěvatelů, publikují v něm i pracovníci neязыkovědných vědních oborů z České republiky, přispívají do něj rovněž zahraniční onomastikové. Původní stati, recenze a zprávy v něm otiskované se týkají všech oblastí výzkumu vlastních jmen.

Acta onomastica. Ved. red. Milan Harvalík. ÚJČ AV ČR: Praha. ISSN 1211-4413.

Korpus – gramatika – axiologie (<http://nlp.fi.muni.cz/kgal/>)

Časopis Korpus – gramatika – axiologie je profilován jako vědecké lingvistické periodikum, jehož vznik byl motivován novou orientací části lingvistické obce na empirické a do značné míry objektivizované metody vědeckého výzkumu jazyka prostřednictvím rozsáhlé a žánrově pestré materiálové báze, již poskytují velké elektronické korpusy textů. Na rozdíl od tradičních českých lingvistických časopisů je časopis orientován výhradně na dvě oblasti výzkumu a teorie jazyka: na korpusový výzkum češtiny i jiných jazyků a na hodnocení jazykových prostředků a textů.

Korpus – gramatika – axiologie: Časopis pro korpusový výzkum a hodnocení jazyka = Journal for corpus research and evaluation of language. Ved. red. František Štícha. Univerzita Hradec Králové: Hradec Králové, 2014, č. 9, 10. 93, 93 s. ISSN 1804-137X.

Naše řeč (<http://nase-rec.ujc.cas.cz/>)

Naše řeč je impaktovaný odborný časopis věnovaný češtině jako mateřskému jazyku. Byl založen v roce 1916, vychází pětkrát ročně. Přináší stati nejen o současné češtině, ale i s ohledem na její vývoj, věnuje se otázkám českého pravopisu, gramatiky a slovní zásoby, tématům stylistiky a textové lingvistiky; pozornost věnuje také spisovné češtině ve vztahu k ostatním jazykovým útvarům. V popředí je vlned do otázek jazykové kultury češtiny i jazykové kultury obecně a zřetel k vývojové dynamice češtiny, k problémům úzu, normy a kodifikace. Časopis rozvíjí diskuse na aktuální jazykovědná témata.

Naše řeč. Ved. red. Markéta Pravdová. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. 97, 2014, č. 1–5. 312 s. ISSN 0027-8203.

Slovo a slovesnost (<http://sas.ujc.cas.cz/>)

Slovo a slovesnost je recenzovaný vědecký časopis věnovaný otázkám teorie a kultury jazyka. Vychází od r. 1935, kdy byl založen jako orgán Pražského lingvistického kroužku. Přináší původní české i zahraniční práce zabývající se sémiotikou, sémantikou, gramatikou, pragmatikou, sociolingvistikou, psycholingvistikou, textovou lingvistikou, teorií překladu aj. Je jediným domácím časopisem, v němž vycházejí příspěvky s tematikou z obecné lingvistiky. Díky rozvíjení pražské funkcionalistické tradice patří dnes k nejvýznamnějším středoevropským lingvistickým a sémiotickým časopisům.

Slovo a slovesnost: Časopis pro otázky teorie a kultury jazyka. Ved. red. Petr Kaderka. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. 75, 2014, č. 1–4. 368 s. ISSN 0037-7031.